

Instrukcja obsługi szczura

Szczury są często spotykanymi pupilami o specyficznych potrzebach socjalnych i utrzymaniowych. Poniżej przedstawiamy kilka absolutnie podstawowych informacji, z którymi przyszli i obecni Opiekunowie tych zwierząt powinni się zaznajomić.

LOKUM

Szczury są zwierzętami stadnymi i powinny być utrzymywane w grupach. Jeżeli łączymy niekastrowane zwierzęta, szczury należy utrzymywać w stadach jedнопłciowych. Liczba utrzymywanych szczurów bywa bardzo różna i do niej należy dobrać rozmiar klatki. Pomocne do tego są kalkulatory wielkości klatki, przykładowo - cage calculator na fancyratforum. Klatki dla szczurów potrafią być bardzo wysokie i posiadać wiele pięterek, dostarczając radości tym zręcznym gryzoniom. Należy jednak brać pod uwagę, że na starość szczur może potrzebować innego lokum – zabezpieczającego przed upadkami i ułatwiającego dostęp do jedzenia i wody. Szerokość rozstawu prętów należy dopasować do rozmiaru, a tym samym wieku szczurów, uniemożliwiając im ucieczkę. Klatka nie może być umieszczona w bezpośrednim słońcu ani miejscu, w którym występują silne przeciągi.

Należy wziąć pod uwagę również to, że nasze szczury nie zawsze będą zdrowe i zawczasu zaopatrzyć się w “chorobówkę”. Jest to niska klatka o mniejszym rozmiarze niż normalna i służy ograniczeniu ruchu na czas rekonwalescencji.

WYPOSAŻENIE

- Piętra

Wielopiętrowe klatki umożliwiają szczurom zabawę i użycie swojej wrodzonej zręczności. Występują w wersji drewnianej, metalowej bądź plastikowej. Plastikowa powinna być używana tylko przy zwierzętach, które nie będą jej zjadać, by chronić je przed uszkodzeniem przewodu pokarmowego. Wysokość pięterek w klatce i stromość podestu powinny być dopasowane do sprawności posiadanych zwierząt. Poza pięterkami można dodać do klatki zawieszane koszyki lub hamaczki. Drewniane klatki bez odpowiedniej impregnacji zmieniają swój zapach, co może nie odpowiadać właścicielowi.

- Podłóże

Na rynku mamy szeroki wybór rodzajów podłóży: granulaty kukurydziany czy słomiany, wiórowa drewniana podściółka, pellet, zrębki wędzarnicze, ściółka papierowa, żwirki czy różnego rodzaju maty (przykładowo konopne, filcowe). Dobór ściółki powinien być dopasowany do wymagań naszych zwierząt. Szczury mające skłonności do pododermatitis potrzebują bardziej miękkiego podłóży, które nie będzie wchodzić w zmiany jak kawałki trocin.. Posiadanie zarówno twardszego i miękkiego podłóży w klatce jest zdrowe dla podeszwy stóp szczurów, umożliwiając im pracę w różnych warunkach. Niezależnie od wyboru należy kierować się ogólnymi zasadami:

- podłóże powinno być często wymieniane, by rozwijały się w nim bakterie i nie wzrastało stężenie amoniaku
- ściółka nie może być pyłaca, by nie podrażniać dróg oddechowych oraz oczu zwierząt
- jałowiec wirginijski i sosna zawierają fenole i są niepolecane jako surowiec do wyrobu podściółki wiórowej dla gryzoni

- Hamaki, domki, sputniki, tunele, gniazda

Szczury spędzają dużo czasu śpiąc czy przebywając razem w ciepłych i wygodnych kryjówkach. Uwielbiają odpoczywać ponad ziemią, w zawieszonych hamaczkach czy tunelach. Warto wieszać je warstwami, by w razie upadku z najwyższego hamaka, z dużej wysokości, szczur spadł na niższy hamaczek. Można znaleźć różnorodne opcje w sklepach zoologicznych bądź wykonać je samemu. Szczury nie pogardzą kartonami, rurami PCV czy innymi wykonanymi samodzielnie wersjami ich łóżeczek. Niektóre szczury lubią wyścielać swoje gniazda. Odpowiednim materiałem będzie papier, ręczniki papierowe i inne pokrewne. Materiał ten należy regularnie wymieniać - amoniak z moczu w tak małym obszarze jak kryjówka szczura może być bardzo szkodliwy dla naszego gryzonia.

- Zabawki

Szczury uwielbiają się bawić. Zabawki można tworzyć samemu, kupować w sklepach zoologicznych. Przysmak ukryty w środku zabawki przekonuje nawet leniwe szczurki do aktywności. W internecie można znaleźć instruktaże wykonywania zabawek, jedną z najprostszych jest jedzenie w rolce po papierze wypełnionej z obu stron papierem. Wielką atrakcją jest także wspinanie - szczury ucieszą się z drabinek, lin, tuneli do wspinania.

- kuweta

Szczury są bardzo czystymi zwierzętami i potrafią nauczyć się korzystania z kuwety. Ułatwia to sprzątanie i umożliwia używanie żwirku tylko w kuwecie.

CHARAKTER

Każde zwierzę, w tym szczur, ma swój wyjątkowy charakter. Znajomość własnych zwierząt jest nie tylko fascynująca, lecz umożliwia właścicielom najlepsze rozpoznanie ich potrzeb i stanu zdrowia. Im większe stado tym więcej różnic można zaobserwować i tym bardziej skomplikowane interakcje socjalne. Dopasowanie zabaw i naszego kontaktu ze szczurami związane jest właśnie z charakterem i temperamentem danego zwierzęcia.

Do podnoszenia szczurów należy używać obu rąk podnosząc je od boków. Nie można podnosić żadnych zwierząt za ich ogon. By szczur nie stracił poczucia równowagi, asekuruje się również tylnymi kończynami. Szczury uczą się szybko i lubią stymulację umysłową. Umożliwia to trening i uczenie sztuczek, co jest formą zabawy. Gryzonie te bardzo lubią się bawić ze sobą i z ludźmi. Zabawa powinna być dopasowana do wieku, młode szczury należy socjalizować i uczyć zabawy, a dla starszych szczurów lepsze będą zabawy wymagające niższego poziomu energii.

ŁĄCZENIE

Szczury są zwierzętami bardzo socjalnymi, lecz nie można łączyć nieznanych sobie zwierząt w stado bez wcześniejszego stopniowego poznawania ich ze sobą

Nowe osobniki należy poddać minimum 2 tygodniowej kwarantannie i jeśli wykazują jakiegokolwiek symptomy choroby, wyleczyć przed połączeniem stada. Optymalnie jest nowe zwierzęta zabrać do lekarza weterynarii, który dokładnie je zbada.

Pierwsze spotkanie powinno odbyć się na neutralnym terenie, nieoznaczonym przez żadnego szczura, by żaden nie chciał bronić swojego terytorium. Spotkanie musi być nadzorowane przez cały czas. W zależności od reakcji na siebie należy dopasować liczbę i długość spotkań.

Gdy uznamy, że szczury są gotowe na wspólne zamieszkanie, musimy przygotować klatkę. Musi być odpowiednio dobrana wielkością, dokładnie umyta ze świeżym podłożem, by nie posiadać wcześniejszego zapachu. Przearanżowanie układu klatki może zapobiegać agresji wcześniejszych rezydentów. Jeśli zauważymy przejawy agresji, należy cofnąć się do spotkań na neutralnym gruncie.

Naturalnym zachowaniem niepokojącym niedoświadczonych właścicieli jest koprofagia. Jest to zjadanie kału, co jest normalnym zachowaniem dla szczurów. Fermentacja zachodząca w jelicie ślepym wzbogaca kał w cenne składniki, a zjedzenie go pozwala je odzyskać.

ZDROWIE

Szczury są zwierzętami ukrywającym swoje złe samopoczucie. Niezwykle ważna jest znajomość swoich własnych szczurów by zaobserwować te subtelne zmiany ich zachowania. Zmniejszona aktywność, przyspieszone oddechy, nadmierne drapanie się, kichanie, skręcenie głowy to tylko nieliczne objawy, na które należy być wyczulonym. Szczury są bardzo podatne na choroby układu oddechowego, a także mają wysoką zapadalność na nowotwory - w tym szczególnie gruczolę sutkowego, przysadki i tkanek miękkich. Wczesna kastracja samic chroni je przed guzami sutka, a także zmniejsza prawdopodobieństwo guzów przysadki, które występują u nich częściej niż u samców. Objawy guza przysadki często są błędnie przypisywane starszemu wiekowi. Czas reakcji opiekuna jest bardzo istotny, stąd radzimy zapoznać się z artykułem pod linkiem i być wyczulonym: (link do artykułu na ten temat na gryzinfo)

Brak objawów nie oznacza braku choroby. Szczury, jak każde zwierzęta, należy zabierać na profilaktyczne badania do lekarza weterynarii i kontrolnie badać ich kał.

Czerwone łzy obserwowane u szczurów zabarwione są przez porfiryny produkowane przez gruczolę Hardera. Wydzielina spływa także do nosa, stąd pomyłki o kichaniu krwią. Zwiększenie ilości wydzieliny związane jest ze stresem, który może być wywołany przez liczne czynniki, w tym chorobę. Niepokojącym objawem jest nieczyszczenie się z porfiryny przez zwierzę, jako, że szczury wyjątkowo dbają o swoją czystość. Wszelkie zmiany należy konsultować z lekarzem weterynarii.

Istotne dla zdrowia szczurów, jest odpowiednie zabezpieczenie mieszkania. Zwierzęta te są wszędobylskie i ciekawskie. Mogą przegryźć kable i ulec porażeniu prądem, zablokować się w wąskim miejscu, czy zostać przygniecione. Na wybiegach szczury należy obserwować, i na bieżąco dostosowywać do ich nowych pomysłów.

Autorką tekstu jest studentka weterynarii Aleksandra Orzechowska, zbliżająca się już wielkimi krokami do dyplomu lekarskiego, prywatnie miłośniczka szczurów od wielu lat. Nad treścią czuwała lek.wet. Agata Godlewska.